

J.P. Jacobsen Selskabet

Årsberetning 2023-2024

Ved generalforsamlingen d. 7. april 2024

Ved generalforsamlingen d. 12. april 2023 genvalgte alle i bestyrelsen, som fortsat består af Svend Sørensen, Jørn Erslev-Andersen, Ib Nord Nielsen, Jytte Nielsen, Thomas Wolsing, Karen Louise Erichsen og Else Bisgaard.

Efter generalforsamlingen bød vi på et offentligt arrangement, som fokuserede på forholdet mellem den amerikanske forfatter Edgar Allan Poe (1809-49) og J.P. Jacobsen. Som optakt så vi animationsfilmen "Hjertet der sladrede" fra 1971, en film af vores lokale filminstruktør, filmproducer mm. Jørgen Vestergaard. Filmen er baseret på Edgar Allan Poes novelle "The Tell-Tale Heart" fra 1843 – en grim historie!. Jørgen Vestergaard fortalte om skabelsen af filmen, hvorefter Jørn Erslev Andersen holdt et foredrag om relationen mellem Poe og Jacobsen i et litteraturfagligt perspektiv.

Vi konstaterer, at vi i det forløbne år ikke har haft så mange konkrete aktiviteter som forrige år. Til gengæld har vi arbejdet med en række tiltag, som gerne skal realiseres i forbindelse med åbning af den nye faste Jacobsen-udstilling i Museum Thys lokale nr. 4. Redegørelsen for årets aktiviteter kan således med rette siges at handle om "work-in-progress"!

Dag: Lørdag d. 30. september deltog vi i et arrangement i Kulturrummet, Thisted (biblioteket) under titlen "Thy til Ord". Et heldagsprogram med meget varieret indhold, hvor jazz-gruppen Cort Lunde med forfatter mv. Claus Nivaa bl.a. fremførte en musikalsk nyfortolkning i fusions-jazz og gendigtning af Jacobsens tekst "Arabesk til en Haandtegning...". Et eksempel på, hvordan Jacobsens tekster kan revitaliseres og hans sprogs geniale styrke fortsat lever og fremdeles kan læses og tolkes uden på nogen måde at miste sin energi og vitalitet. Der var ikke noget stort fremmøde til Thy til Ord trods arrangementets høje kvalitet!

Vi har derudover afholdt 3 bestyrelsesmøder og arbejder som nævnt med nogle tiltag, som vi tænker og håber at kunne realisere i foråret 2025, omkring åbning af den nye udstilling. Vi er jo – ganske ubeskedent sagt – et ret velhavende litterært selskab, takket være en arv fra Lis og Harald Kloster for nogle år siden. Vi har givet og giver os god tid til at finde ud af, hvordan pengene bedst muligt kan blive brugt på at formidle J.P. Jacobsens forfatterskab og øvrige virke og også medvirke til at revitalisere og genfortolke hans arbejde i en nutidig kontekst.

Det er et lykketræf, at museet i forbindelse med erhvervelsen af den nye bygning og de nye udstillinger i nr. 11, nu arbejder på en renovering af den gamle bygning, nr. 4, hvor altså en ny fast Jacobsen-udstilling vil finde sin form. Vi kan således bruge nogle af midlerne fra arven til bl.a. at fejre åbningen. I forbindelse med åbningen arbejder vi med følgende:

En bogudgivelse med en række nye litterære bidrag om Jacobsen. Bogudgivelsen supplerer en udstilling om Jacobsen på Det gamle Rådhus, som vil blive gennemført i samarbejde med kunstforeningen Det ny Kastet.

Produktion af ny musik, tilegnet Jacobsen og med afsæt i hans digtning. Vi er gået i samarbejde med komponist Peter Bruun og Ensemble Midtvest om premiere på et stykke ny musik i foråret 2025. Vi håber på

at kunne afvikle en koncert, hvor den nye musik fremføres sammen med anden musik, som knytter sig til Jacobsen. I samme forbindelse vil Ensemble MidtVest forsøge at få koncerten sendt i DR.

En øl med navnet "Herbarium", tilegnet Jacobsen! Vi har fået Thisted Bryghus med på at sende en øl på markedet med en nyudviklet etiket, tegnet af nogle HF-elever, som refererer til Jacobsen og naturvidenskaben. Det er dog ikke lykkedes at finde tid og ressourcer til at producere en helt ny øl, baseret på nogle af de urter, som Jacobsen samlede i sine herbarier.

Vi arbejder også sammen med Kulturrummet om at afvikle forskellige aktiviteter med fokus på Jacobsen i foråret 2025.

Disse aktiviteter kræver finansiering. Vi vil dels selv kunne bidrage med finansiering via vores arv, dels vil vi søge fonde og relevante kilder for tilskud. Mulige fonde er Statens Kunstfond og KodaKultur, hvem vi sammen med Peter Bruun og Ensemble Midtvest vil ansøge om midler.

Vores tidsskrift "Jacobseniana" udkommer i dag med udgave nr. 17. Vi drøfter hvert år dette tidsskrift i bestyrelsen, dets indhold og målgruppe. Fortsat ønsker vi at kunne udgive et skrift, som har en bred mangfoldighed af indhold og skal henvende sig til en bred modtagergruppe. En stor tak til bidragsyderne for en række – på hver sin måde – interessante indlæg som viser just bredden i tilgangen til Jacobsen.

Hjemmesiden har gennemgået en reovering og fået et andet udtryk, ny grafik og layout, men cirka samme indhold. Nu er siden genetableret, og vi skal for alvor i gang med at lægge mere stof ind. Vi har drøftet effekten af en sådan hjemmeside og er bevidste om, at den nok ikke har noget stort og trofast publikum, som ofte kigger indenfor! På den anden side så ser vi, at hjemmesiden rent faktisk virker som et vindue til Selskabet og dets aktiviteter, og vi oplever at få henvendelser angående Jacobsen, takket være hjemmesiden.

"Der burde have været Roser"!! - Som i de seneste år havde vi igen den glæde at kunne nyde synet af en stor og frodig buket røde roser på Jacobsens grav i anledning af hans fødselsdag. Det er bare en stor glæde, at vi hvert år kan fejre vor digter på denne måde og lade rosernes skønhed være en hyldesttale i sig selv. En stor tak til den generøse giver, Hans Jørgen Knudtzon, for endnu en gang at donere en buket til graven.

Tak til Museum Thy for et tæt og godt samarbejde, som udfolder en givende og frugtbar alliance mellem et lille litterært selskab og et fint lokalt kulturhistorisk museum. Det giver et uforligneligt hav af muligheder, at vi som selskab kan læne os op ad museet og i den ramme arbejde med fastholdelse og udbredelse af kendskabet til Jacobsen samt genfortolke og se hans betydning i nye sammenhænge.

J.P. Jacobsen indgår nemlig til stadighed i utallige kunstneriske og kulturelle kontekster. Det hører ikke hjemme i en beretning at remse op alle de steder, hvor man har kunnet "møde" ham i det samlede kulturelle landskab. Jeg vover dog at nævne blot to ud af de mange steder, han har figureret i det forgangne år bare for at vise bredden – at han såvel udenlands som indenlands lever:

Der er kommet en ny brasiliansk udgave af romanerne "Fru Marie Grubbe", "Niels Lyhne" og novellerne. Marie Grubbe- udgaven er forsynet med Jørn Erslev Andersens efterskrift til "Fru Marie Grubbe" fra 1989. At der er brasiliansk interesse for Jacobsen viser, at vores forfatter altså fortsat har interesse langt uden for Danmarks grænser.

På Glyptoteket i København løber der frem til august i år en udstilling med titlen "Efter Naturen". Forfatteren Josefine Klougart har været i Glyptotekets magasiner og fundet en række kunstneriske artefakter, ud fra hvilke hun i et omfattende essay, "Efter naturen", har reflekteret dybt og sagligt over forbindelsen mellem kunst og litteratur, ligesom hun udfolder spørgsmålet om, hvad det er for en erkendelsesform, æstetikken

repræsenterer. En rød tråd i essayet er J.P. Jacobsen, hvis litteratur jo konstant afsøger natur og erkendelsesformer i arabiske slyngninger uden at bide sig fast i en stivnet formel for, hvad menneskelivet er. Jacobsen citeres her og der og nærmest allevegne i essayet, med sine tanker om mennesket mellem natur og kultur.

Som nævnt ved sidste års generalforsamling er vi som Selskab i et vadested. Vi afventer nu realiseringen af den nye, kommende udstilling, men ikke tilbagelænedede og passive. Bestyrelsen er særdeles aktive og idérige – og arbejder positivt med den til tider vanskelige opgave det er at bidrage til at fastholde Jacobsens betydning. Tak for dét og tak for dette år.

Vildsund d. 7.4. 2024

Else Bisgaard

Formand for J.P. Jacobsen Selskabet